

Hrabyně

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Opava

Nadmořská výška: 384 m n. m.

Počet obyvatel: 1 138

Adresa URL: www.hrabyne.cz

Okres: Opava

GPS souřadnice: 49.882486N, 18.054828E

První pís. zmínka: 1377 (647 let)

PSČ: 747 63

Historie obce Hrabyně

Historie obce Hrabyně je počítána od roku 1377, kdy při dělení knížectví Opavského nastal důvod k zápisu do listin. Mohla však existovat daleko dřív, není však pro to písemný důkaz. Roku 1377 se čtyři synové Mikuláše II. podělili o knížectví Opavské tak, že vznikla čtyři samostatná knížectví Krnovské a Ratibořské, Opavské a Hlubčické. Hrabyně je uvedena foneticky jako „Robin“ (česky psaná od roku 1440 Hrabyně) a připadla k dílu opavskému.

Prvními ověřenými majiteli byli páni z Bítova (psáno také z Bětova u Klimkovic), pan Jindřich z Bítova a roku 1413 Petřík z Hrabyně. Podle Ladislava Hosáka byly v letech 1439-61 zapsáni na Hrabyni Jindřich a Aleš Hrabýňkové z Bítova a na Hrabyni. V tomto období byla postavena dřevěná kaple a to asi v roce 1497 ke cti Nanebevzetí Panny Marie. Páni z Bětova drželi Hrabýň asi půl druhého století a poslední Jiřík ji v roce 1528 prodal Jindřichu Fulsteinovi ze Slavkova.

Jindřich Fulstein vyměnil Hrabýň po několika létech panování s Jindřichem Šípem z Bránice. Z této rodiny pak přešel majetek na Jiřího Tvorkovského na Raduni a to v roce 1565 a v této rodině zůstal až do roku 1637.

Po pánech Tvorkovských se na zadluženém a třicetiletou válkou poničeném panství vystřídala celá řada majitelů. Až roku přešlo panství do rukou Mitrovských z Nemyše a nadešlo období rozkvětu (1687-1832). Byl vystavěn a roku 1731 vysvěcen barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie a majiteli panství byla propagována Hrabyně jako místo zázraků, a tak se postupně šířila potní tradice tohoto místa. V roce 1780 byla Hrabyně císařem Josefem II. povýšena na městečko s právem šesti výročních trhů, byla také založena osada Josefovice. Dosavadní tvrz byla přestavěna na barokní rezidenci z rozsáhlým francouzským parkem.

Od roku 1832 pak byla Hrabyně vlastněna Řádem německých rytířů, v zámku po jistou dobu působily lesnická škola a řádové muzeum. Vznikem samostatného Československa roku 1918 byla správa řádového majetku omezena státem a po okupaci roku 1938 byl Řád německých rytířů zrušen a panství přešlo po německou správu.

Hrabyni druhá světová válka zasáhla velmi citelně, při osvobozovacích bojích v dubnu 1945 byla téměř zcela zničena. Hrabýňský zámek vyhořel a 80% domů v obci bylo vypáleno a pobořeno. Boje v tzv. ostravské operaci byly největší vojenskou operací na území českého státu a vyžádaly si životy 20.000 vojáků Rudé armády. V samotné obci padlo 285 vojáků Rudoarmějců.

